

**BOŽIĆNA PORUKA NADBISKUPA ZAGREBAČKOGA
KARDINALA JOSIPA BOZANIĆA**

CRKVA, OBITELJ I NAROD: ZAJEDNO U KRISTU

Draga braćo i sestre!

1. Vrijeme adventskoga iščekivanja i ove godine dobiva svoju puninu u slavlju Kristova rođenja. Tijekom predbožićne pripreve slušali smo snažne riječi proroka koje otvaraju oči za Božju prisutnost; ponovno smo budili duhovni žar u sebi i u svojim vjerničkim zajednicama; susretali smo nadu koja u vjeri jamči da je Bogu sve moguće, da iz suhoće pustinje i naizgled odumrla panja može niknuti klica neslućene životne snage. Osjetili smo da vrijeme došašća utopljuje srca i otvara ih skrivenim radostima koje su pohranjene u ljudima i u svijetu. Molili smo da budemo budni za očitovanje ljubavi i dostojni življenja iskustva neprekinute Božje vjernosti u njegovim obećanjima.

I koliko god se činilo da je božićno slavlje ponavljanje uvijek istoga, ono je neobična i trajna novost, novost koja se razlikuje od unutarzemaljskoga traženja novoga po svaku cijenu, koje čovjeka iz dana u dan dovodi do nesigurnosti i nezadovoljstva. Godišnji spomen Božjega utjelovljenja, koji je ujedno i posadašnjenje spasenja, čuva čovjeka od izgubljenosti i nemira. Bog nam u tome spomenu daruje svoju prisutnost, koja je uvijek ista, ali se u našim povijesnim okolnostima uvijek očituje kao novost.

Božić okuplja ljude

2. Božić je slavlje koje zahvaća ljude u puno širem opsegu od njihove pripadnosti Crkvi. Božić nosi u sebi vrijednosti koje se prepoznaju na općeljudskoj razini. Pozvani smo prepoznati da Božić ima snagu okupljanja ljudi, veće osjetljivosti za druge, snagu opraštanja i pomirenja, blizine i sućuti, obiteljske topline. To nipošto nije slučajno, jer se i na toj općoj razini iščitava kršćanska poruka događaja da Bog postaje jedan od nas i da blizina čovjeka čovjeku, za kojom u svojoj dubini čezne svaki pojedinac, u kršćanstvu ima poseban odgovor, koji nikoga ne isključuje, a vidljiv je naročito u obiteljskoj blizini.

Isus Krist je postao sudionikom života naših obitelji; ušao je u naš svijet, u naše nesigurnosti, u naše domove. Pa ipak, mnogi ga ostavljaju izvan božićnih slavlja, ponavljajući neprihvatanje koje se je dogodilo u onoj betlehemske noći, kada se za Svetu obitelj nije našlo mjesto u svratištu. U suvremenosti koju živimo neizbježno je postaviti pitanje: Kakav smisao ima slavljenje Božića bez Onoga koji nam je dao mogućnost toga slavljenja? Ta temeljna proturječnost otkriva mnoštvo drugih oprečnosti unutar kulture koja gubi svoje kršćanske odrednice, otkrivajući sve snažnije vlastitu prazninu i tugu srca, tražeći ispunjenja na mjestima i u stvarima koje to ne mogu biti, ali mogu zamagliti i zamračiti pogled prema izvoru radosti.

Ako se ne vidi bitno i ako se prednost ne daje najvažnijemu, život će prije ili kasnije postati nepodnošljivo opterećenje. To su pokazale sve ideologije koje su pokušale graditi svijet i nove društvene poretke na postavkama koje nisu dopuštale svjetonazor koji računa s Bogom i na

njega se oslanja. Objavljajući najvažnije, Bog nas poziva da se usudimo zakoračiti onkraj privida i vidjeti najvažnije u slabašnom Djetetu, koje se udomilo u Svetoj obitelji Marije i Josipa.

Pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj

3. Iz slavlja ovoga Božića pogled nam je usmjeren prema najavljenomu radosnom događaju pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj, u subotu i nedjelju 4. i 5. lipnja 2011. godine, kada ćemo biti s njim u Zagrebu u susretima i molitvama, s posebnim naglaskom na slavlju *Nacionalnoga dana obitelji*. Pripremu za te iznimne dane i slavlje koje je pred nama stavili smo pod slogan »Zajedno u Kristu«.

Središnje događanje vezano je uz obitelj, odnosno uz susret hrvatskih katoličkih obitelji. Na tu zajedničku misu na zagrebačkom Hipodromu u nedjelju 5. lipnja prijepodne pozvani su svi vjernici. U programu Papinog pohoda bit će i tri iznimno važna pastoralna susreta. U Hrvatskome narodnom kazalištu održat će se susret Pape sa svijetom kulture, znanosti, umjetnosti, športa, gospodarstva, politike, s predstavnicima religijskih zajednica i s diplomatskim zborom. Na središnjemu zagrebačkom trgu - Trgu bana Josipa Jelačića Sveti Otac će biti na molitvenom bdijenju s mladima. U zagrebačkoj katedrali papa Benedikt XVI. predvodit će molitvu Večernje i susrest će se s biskupima, prezbiterima, đakonima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima i sjemeništarcima, redovničkim kandidatima i kandidaticama. Važan dio tog susreta bit će i Papina molitva pred zemnim ostacima blaženog Alojzija Stepinca.

Papini pohodi su dar za Crkvu i narod

4. Sveti Otac dolazi učvrstiti svoju braću i sestre u vjeri. Papini pohodi imaju nutarnju snagu i svrhu, koja izvire iz petrovske službe u Crkvi. U tome smislu rado se spominjemo triju pohoda sluge Božjega pape Ivana Pavla II. Oni su se događali u određenim vremenskim razmacima, u godinama: 1994., 1998. i 2003. Dinamika crkvenih i društvenih događanja u Hrvatskoj u posljednjih je dvadeset godina iznimno intenzivna, stoga u Papinim pohodima prepoznajemo poseban dar i povlasticu kako za Crkvu u Hrvatskoj, tako i za hrvatski narod. Smijemo slobodno reći da bi bez njih izostalo nešto bitno u povijesti Crkve, države i naroda.

Prvi je pohod bio obilježen Papinom nazočnošću i porukama mira u vremenu rata, što je sa sobom povlačilo potvrdu vjernosti u prethodnom razdoblju i nadu novih mogućnosti te zahvalnost za prepoznavanje kršćanskih nastojanja i otvaranje naše zbilje drugima.

Drugi je bio usredotočen na svjedočanstvo mučenika, prije svega na blaženoga Alojzija Stepinca, ali u povezanosti s mučenicima prvih kršćanskih vremena, ukazujući na kontinuitet vjere, koja je rasla iz sjemena mučenika. Istodobno se u Hrvatskoj živjelo poslijeratno ozračje preslagivanja političkih snaga i ulaženje društva u reinterpretaciju prošlosti, bez jasnih polazišta u odnosu prema komunističkome razdoblju. Beatifikacija kardinala Stepinca je, ipak, sačuvala živim spomen koji je sve više bio pod prijetnjom novih neistina i osporavanja. Papina je riječ o stalnosti istine i o trima velikim zlima: fašizmu, nacizmu

i komunizmu, koja su pogodila Europu u dvadesetom stoljeću, ostala dragocjenom u sprječavanju samovolje trenutnih nastojanja relativizacije povijesnih događaja.

Treći je dolazak pape Ivana Pavla II., pod geslom »Obitelj – put Crkve i naroda«, u pohodu mjesnim Crkvama iznio na vidjelo specifičnost i raznolikost, ali i dinamiku jedinstvenosti Crkve u Hrvatskoj: od Dubrovnika, Osijeka, Rijeke do Zadra.

Pohod pape Benedikta XVI., u drukčije vrijeme, nužno za sobom povlači i nove naglaske. Sveti Otac, pozivajući nas da propitujemo sami sebe u sadašnjosti, neumorno nam nudi trajne kršćanske vrijednosti kao izazov u vremenu u kojem je teško odrediti uporišta. Papa Benedikt XVI. dolazi nama u Hrvatsku, govorit će u Zagrebu, ali gdje god se nalazio, Papa se obraća čitavoj Crkvi. Zbog Svetog Oca tih će dana Katolička Crkva, a i svjetska javnost biti usmjerena prema Hrvatskoj.

Nacionalni dan obitelji – 2011.

5. Braćo i sestre, dok smo svjedoci na koje sve načine ljudsko zajedništvo doživljava dramu svojih nedosljednosti, razjedinjenosti, lomova i izdaja, postajemo svjesniji da zajedništvo koje nas povezuje kao vjernike nije ljudsko djelo. To smo toliko puta iskusili tijekom tegobne hrvatske povijesti. Vidjeli smo što može ostvariti zajedništvo koje živi od vjere. Premda je Božić slavije ispunjeno mnoštvom dirljivih osjećaja, on je prije svega susret i ponuda zajedništva s Božjim Sinom. Zajedništvo koje ima izvor u Bogu nužno se pretače u sve međuljudske odnose, a na poseban način u obiteljski život, stvarajući novi svijet u Kristu.

Obnova ljudskoga roda i svijeta započela je u ozračju obitelji. Sveta obitelj nas poziva da ne previdimo utemeljenje zajednice obitelji i ne zaboravimo izvorište obnove svijeta. Dolaskom u ljudsku obitelj Bog je pokazao da svaki ljudski život započinje Božjim darom i potrebom za ljubavlju. Božić nam pokazuje put na kojem čovjek dolazi do otkrića istinske sreće i na koji se način prevladavaju poteškoće. Mnogi će i danas reći da se u obiteljima susreću s teško rješivim problemima; da se obitelji ne mogu promatrati samo u idiličnoj slici zajedništva i ljubavi. Svjesni smo toga, ali u tim poteškoćama i dalje zrači istina da problemi nastaju upravo onda kada se zanemari konačno utemeljenje obitelji.

Znamo dobro gdje završava obitelj u kojoj nema zajedništva, u kojoj se ne razmišlja i ne govori o izvoru i konačnome cilju života, u kojoj se ne pokušava u život prevesti istina o ljudskoj stvorenosti. Zato pozivam obitelji da se usude »postati ono što jesu« (Ivan Pavao II., *Familiaris Consortio*, 17) i da u vremenu pripreme za slavlje *Nacionalnoga dana obitelji* nastoje u svoje domove unositi i razgovore i razumijevanje i molitvu koja pomaže ostvarivati zajedništvo.

Drage obitelji, niste prepuštene samima sebi. Bog po Božiću govori da želi biti i da jest dio vaših briga i radosti, osobito u Crkvi. Ne zaboravite da u svome krilu ostvarujete crkvenost, koja razvija župne zajednice. Zbog toga je važno da se okupljate i gradite zajedništvo s drugim obiteljima u svojoj župi. Ta mreža zajedništva donosi boljitak ne samo uskomu krugu ljudi, nego, po Crkvi, cijelomu društvu.

Pozvane ste pomoći i drugim obiteljima koje se nalaze u poteškoćama. Zagledani smo u naše obitelji dok molimo za duhovna zvanja i kada pogled usmjerujemo prema Bogu da ne napusti svoje

vjernike i da nam ne uskrati dar služitelja evanđelja i sakramenata. Upravo je kršćanska obitelj svojim životom u velikodušnosti i odgovornosti dragocjena za odaziv na Božji poziv.

Zajedništvo katoličkih obitelji

6. Braćo i sestre, neka nas ne zbunjuje što i u našem hrvatskom društvu postoje oni koji na sve moguće načine žele poljuljati vrijednost obitelji, ali i vrijednosti koje su s njima povezane. Njihovi su ciljevi prilično jasni, a njihova nastojanja još snažnije podcrtavaju važnost do koje nam treba biti stalo. Obitelj nije samo temeljna stanica društva, nego je jamstvo čvrstoće društva. Toliko smo puta osjetili da u trenucima kada sve djeluje poljuljano i kada nedostaju svjetionici, oslonac tražimo u Bogu i obitelji. Znamo dobro kako završava narod koji ne njeguje zajedništvo i kojemu nije stalo do vrijednosti dara života.

Iskorjenjivanje ljudi iz obiteljskog ozračja olakšava oduzimanje pripadnosti, kao i slabljenje identiteta. Unošenjem razdora u obitelji lakše se dolazi do nesloge u nacionalnome biću. Promicanjem izdvojenosti pojedinaca koji nemaju svoje kulturno i duhovno zaleđe osiromašuje se zajedništvo koje oplemenjuje. Ako dakle želimo dobro svomu narodu, poštovat ćemo obitelj, čuvati ju i štiti. A vi, drage obitelji, ne prepustite svoje živote i život Hrvatske Domovine drugima.

»Uvijek je bila dužnost ženidbenih drugova, a danas je glavni dio njihova apostolata, svojim životom očitovati i potvrđivati nerazrješivost i svetost ženidbene sveze, odlučno potkrjepljivati pravo koje pripada roditeljima i skrbnicima da kršćanski odgajaju svoju djecu te braniti

dostojanstvo i zakonitu autonomiju obitelji. Neka, dakle, roditelji i svi Kristovi vjernici surađuju s ljudima dobre volje da ta prava budu potpuno zaštićena u građanskom zakonodavstvu, da se pri upravljanju društvom vodi računa o potrebama obitelji gledom na stan, odgoj djece, uvjete rada, socijalnu sigurnost i porez te da se pri sređivanju migracija potpuno osigura zajednički obiteljski život.« (Drugi vatikanski koncil, *Apostolicam Actuositatem*, 11)

Svi smo pozvani uključiti se u pripremu Papinog pohoda

7. Pozivam sve obitelji da ponajprije molitvom, a zatim i uključivanjem u događanja pripreme Papinoga pohoda prate nastojanja u svojoj župi, u našoj Nadbiskupiji, u našoj Crkvi te da se svojim djelovanjem uključe u one aktivnosti u kojima mogu pridonijeti širenju Radosne vijesti.

Pozivam mlade da ne odustanu od snova koje im je Bog stavio u srce i da budu radosni nositelji inicijativa koje čuvaju i promiču vrijednosti što rese našu Crkvu i Domovinu. Papa Benedikt XVI. dolazi novom naraštaju mladih vjernika, među kojima su i oni koji se ne sjećaju rata protiv Hrvatske u devedesetim godinama prošloga stoljeća. Odmak u vremenskom razdoblju od dvadeset godina traži očitovanje njihove prisutnosti i uvažavanje njihova načina življenja kršćanstva, novoga govora i novih težnji. Sveti Otac dolazi mladima, za koje toliko puta moramo imati riječi pohvale za njihova zauzimanja i zajedništvo koje se očituje na susretima mladih.

Papa Benedikt XVI. dolazi i biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, bogoslovima i sjemeništarcima, redovničkim kandidatima i kandidaticama. Nakon svećeničke godine, koju smo nastojali živjeti intenzivno s probuđenom sviješću o potrebi novih oblika zauzimanja u pastoralu duhovnih zvanja, očekujemo riječ Svetog Oca i zajedničku molitvu oslonjenu na svjedočanstvo blaženog Alojzija Stepinca.

Predragi vjernici, nastojimo uvijek da naši životi budu odraz naše vjere i budimo kao kršćani znak zajedništva u svojim odnosima s drugima, u svojim obiteljima, u župnim i drugim crkvenim zajednicama, u narodu kojega smo dio. Ovih dana još jasnije vidimo koliko nam je potrebno zajedništvo obitelji, Crkve i naroda, kao i karitativna solidarnost prema onima koji su potrebni.

Molimo da blizina Blažene Djevice Marije, majke i čuvarice zajedništva hrvatskoga vjerničkoga naroda, i svetoga Josipa, zaštitnika naše Domovine, čuva naše zajedništvo u Kristu.

Svima do kojih dopire moja poruka želim radostan Božić i blagoslovljenu novu 2011. godinu!

U Zagrebu, o Božiću 2010.

† Kardinal Josip Bozanić
nadbiskup zagrebački i metropolit